

SOSIALURIN

Blasðstjórnir:

Vilhjalmur Johannessen,
Fyrirbils ábyrgdarstjóri,
tlf. 5 5873, Klaksvík

Prentstaðir:

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
tlf. 1 1820
Tórshavn

Tæð er ikki loyvt at avfotografara lýsingar og myndir úr SOSIAL-
INUM til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Heimastýrslógin

Í MORGIN, 1. apríl, eru liðin 25 ár, síðani heimastýrslógin kom í gildi. Vit finna tað rætt í hesum sambandi at steðga á og gera stöðuna upp, at meta um hvussu úrslitini hava verið, nú vit hava virkað undir hesi lóg í 25 ár og somuleiðis meta um, hvussu útlitið er framvir.

MENN og flokkar hava mangan funnist harðliga at heima-
stýrslógin, Hendan lóg hevur tó, hóast hesar atfinningar, stað-
ið sína roynd og allir flokkar hava nú stýrt undir heimastýrsló-
gin, og óført var, sum teir ið mest hava lastað hesa lóg,
róstu sær av, hvussu væl teir høvdu stýrt undir hesi somu
lóg, sum teir stundum eisini hava skýrt fyri eina ólóg, sum
tað als ikki bar til at stýra undir.

TÓ kann sigast, at úrslitini hava verið ógvuliga ymisk hjá teim
um ymisku flokkunum og samgongunum, ið hava roynt seg á
stjórnapallinum, men hetta hevur tó einki beinleiðis samband
við sjálva stýrisskipanina — summar samgongur hava roynt
væl, meðan aðrar samgongur hava roynt minni væl, fyri ikki
at siga stak illa.

EIN sannroyndin er tann, at flokkarnir, ið harðliga funnist
at heimastýrslógin, veruliga onki gjørdur fyri at fáa hesa lóg
broytta, tá teir sjálvir komu á stjórnapallin, tó at væl skuldi
borið til, tá hugsað verður um, at felags fyri allar hesar flokk-
ar var, at teir vildu sjálvstýri, summir meir og aðrir minni, so
tað skuldi verið lagamáni at fingið um ikki annað so eitt lítið
síndur.

SAMANTIKIÐ kann sigast, at atfinningarnar móti heima-
stýrslógin mest hava verið tilkari, ið hava verið havdar á
lofti á politiskum fundum og í bløðum beint upp undir val.
Tá ið valið var av, og menn settu landsstýri, tagnaðu hesar
atfinningar, og ongin hugur tóktist verða til nakrar broyt-
ingar.

ÚRSLITINI undir heimastýrslógin eru nógv og glæsilig.
Ásannast má, at samfelagið undir heimastýrslógin hevur
verið fyri so stórum broytingum, sum kanska ongin hevði
droynt um, sjálvst ikki teir, sum høvdu hina sterkastu trúna
uppá hesa skipan, og enn minni teir, sum spáddu henni alt
tað ringasta. Tað er bart út talan um risastóra framgongd á
øllum okjum samfelagsins.

TÁ TALAN er um, hvussu nógv sjálvstýri heimastýrslógin
ber í sær, so hava vit ferð eftir ferð sæð, at hon er rúmlig
og ógvuliga elastisk. Í nógvum førum, har móttøðumenn av
heimastýrslógin segdu, at stýrslagið forðaði okkum í
at mæta ella vera við, har bar tað hóast alt til at mæta og
vera við, bert teir røttu flokkarnir og teir røttu mennirnir, ið
hava tað rætta handalagið til at stýra samfelgunum, hildu um
stýrisvolin.

HEIMASTÝRISLÓGIN er ein avleiðing av teimum rembing-
um, sum verið hava í hesi öldini, ein avleiðing, sum visti seg
at verða hin rétta loysnin fyri okkum føroyingar. Hon loysti
mangar av teimum spurningum, ið vóru stórir stríðsspurningar
í nærum eina hálva öld. Hesa seinastu fjórðingsöldina hevur
hon roynt okkum eitt nýtiligt amboð, ein karmur um okkara
politiska virkseimi sum hevur givið rúmar møguleikar fyri
framburði á øllum okjum samfelagsins.

FRAMVEGIS eru rúmir møguleikar fyri sjálvstýri innan fyri
tann karmin sum eitur heimastýrslógin, og so leingi hesir
møguleikar ikki eru troystir, man ikki verða stórvegis orsök
til at broyta heimastýrslógin ella til at finna aðra skipan í
hennara stað, men hinvegin er heimastýrslógin ikki eitt
halgineyt, sum ikki eigur at verða nortið við, tvørtur imóti,
gerst karmurin ov trugur og er tað landi og fólki at gagni,
at heimastýrslógin verður broytt, ella at onnur skipan má
finnast, sum kann avloysa heimastýrslógin, so eigur hetta
at verða gjørt.

Fimleikaframsýningin

hjá Lydiu Arge verður í dag kl. 16.00

Kostnaður: Vaksin 10,00 kr., børn 5,00 kr.

Dagbókin

MERKISDAGUR

1. apríl eru 25 ár liðin síðani
Páll J. Nolsøe varð settur í
starv sum fyrstfóðumaður við
Føroya Landskjalasavn. Somu-
leiðis eru eisini 25 ár liðin síð-
ani Mikkjal Helmsdal varð sett
ur í starvið sum landsverkfrøð-
ingur.

FIMLEIKAFRAMSÝNING

Kl. 16.00 í dag verður fimleika
framsýning við Lydiu Arge.
Millum luttakarnar er úrvalslið,
ið skal vera við í »Grand prix»
kappingini í Kalundborg 8.
apríl í ár.

KVINUFELAGIÐ

í Havn heldur fund á »Par-
nassinum (Hotel Hafnia) í
kvöld kl. 20.00.

BARNAGUÐSTÆNASTA

Í morgin verður barnaguðstæn-
asta í Vágs kirkju við Gerhard
Hansen, missioneri. Undir guðs
tenastuni gongur talvan til
frama fyri sunnudagsskúlan.

MISSIONSMÓTI Á OYRI

Í kvöld kl. 20.00 og í annað-
kvöld kl. 18.00 verða móti hild-
in í nýggja skúla, har J. Bæk
og aðrir tala.

BRÚDLEYP

Í dag giftast í Havn, Ingrid
Isholm Andréson úr Havn og
Simun Eyðfinn Simonsen úr
Tjørnuvík.

GUÐSTÆNASTUR Í MORGIN

Kjartan Mørkøre í Hests kirku
kl. 12 við altarg., og kl. 16
á Velbastað. Jákup Joensen í
Klaksvíkar kirkju. Axel Tór-
gard í Havnar kirkju. J. Folland
á Selatrað við altarg. K. Osvald
Viderø í Sumbiar kirkju við
altarg. Hogni Soulsen í Sørvágs
kirkju við altarg., (skriftarmál
kl. 11.40. Petur Martin Ras-
mussen á Eiði kl. 12.00, og í
Funningi kl. 17.00.

Í Nes prestadømi gongur talv-
an til frama fyri føroyska
kirkju- og undgðmsarbeiðið í
Keypmannahavn, og í Vága
prestadømi gongur talvan til
frama fyri Neyðhjál Fólka-
kirkjunnar.

FERMINGARFYRIREIÐING

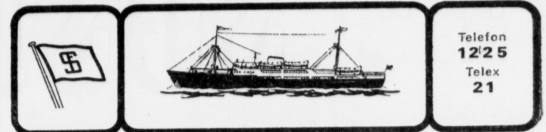
Í Eiðis prestadømi móttast tey,
ið ætla at lata seg ferma, í
Funnings kirkju kl. 9.00.

»LILJAN« ÚTKOMIN

Skótablaðið Liljan hjá KFUM
og K skóttunum í Føroyum, er
útkomið. Hetta er 2. nummarið
í ár. Í Liljuni verður m.a.
nevnt um eina Íslandsferð til
Akureyrar í summar. Hetta er
fjórðingur frá Akureyra
býi, og frá skóttunum har.
Gentuskótaliðið á Akureyri fyll
ir 50 ár í summar.

BLAÐIÐ

Vegna tess, at annar av prent-
arum okkara er sjúkur, kemur
SOSIALURIN bert út í 4 síð-
um í dag. Vit biðja lesararnar
um at halda okkum til góða.

Skip	Ør København	Ør Aalborg	Ør Helsingør	Ør Leith	1 Føroyum
FALKUR			27.3.		1.4.
BLIKUR			4.4.		8.4.
RÓKUR				9.4.	11.4.
LÓMUR	12.4.	10.4.			15.4.
HEYKUR			11.4.		16.4.
BLIKUR	18.4.	17.4.			21.4.

BLIKUR fermir í Drammen 3. apríl.
RÓKUR fermir í Delfzijl 6. apríl
HEYKUR fermir í Drammen 12. apríl.

PF SKIPAFELAGIÐ FØROYAR

Kunngerð frá SEV

Í dagnum frá 2. til 7. apríl verður ársnýtslan fyri
1972/73 lísín av, og gera vit vart við, at brúkarar,
har ikki slepst til málarin, sjálvir mugu ringja ella
senda avlesingartöluni til SEV.

Hava vit ikki hesi töl í hendri áðrenn hin 14. apríl
verður ársnýtslan mett í mun til ársnýtsluna í 1971/72

S E V

FRAMHALD FRÁ 1. SIÐU (I)

tók ríkisstjórnin áheitan sína
uppaftur.

Hesaferð var semja um at
taka við innbjóðingini, og at
samráðast um møguleikan fyri
at nevndin, ið samráðast skuldi,
kundi mæta til fundar í Key-
mannahavn við einum felags-
uppleggi, men hóast nógvur
fundir eydnaðist hetta ikki.
Javnaðarflokkurin og fólka-
flokkurin samdust áðrenn farið
var av landinum í teim mest
tyðandi spurningum at hava
felagsstöðu, meðan sambands-
flokkurin ikki kundi taka undir
við hesum, og tók tí serstöðu.

Tað, javnaðarflokkurin og fólka-
flokkurin samdust um at føra
fram, var hetta: »Ásannandi at
Føroya fólk er ein tjóð, ber
ikki til at hava amtsstøðuna frá
tíðini undan 1940. Føroyar
verða stjórnaðar sum eitt ser-
stakt samfelag. Javnaðarflok-
kurin ynskir her ríkisfelagsskap
við Danmark, meðan fólkaflök-
kurin og sjálvstýrisflokkurin (um
boðandi Richard Long) ynskja
at samráðast um allar møgulei-
kar, og vilja vit allir serliga
arbeiða fyri, at danir og føroy-
ingar fáa gott samvirki í kom-
andi døgum. Føroya löging
má tí í ymiskum málum hava
beinleiðis löggávuvald saman
við kongi, hvussu reglurnar her
skulu setast er ein høvuðstátur
í samráðingunum, ið nú skulu
fara fram. Føroyskt flagg skal
verða fult góðtikið sum okkara
flagg og má verða tað einasta
flagg føroysk skip hava loyvi
at sigla undir. Fyri at tryggja
okkara vinnuliv er tað neyðugt,
at Føroyar fáa fullan rætt til at
hava særkønar umboðsmenn og

til at tingast og gera sáttmálar
í handils- og vinnulivsmálum.
Okkara ynski er, at tað má
eydnast at fáa í lag eina av-
gerð í stjórnarviðurskiftum
Føroya, ið skapar møguleika
fyrí at øll missfatan millum dan-
ir og føroyingar kann fara aft-
urum bak, og veita Føroyum
eina stjórnarskipan, ið ger tað
møguligt, at allar kreftir í kom-
andi tíðum kunnu samvirka til
at skapa fólki góð og liviligt
kor.»

Nevndin, 7 í tali, (Th. Peter-
sen, Poul Petersen, Richard
Long, P. M. Dam, J. Fr. Øre-
gaard, Kr. Djurhuus og J. M.
Fr. Poulsen) fór so til samráð-
ingar í København fyrst í jan-
uar 1946, og samráddist við
donsku stjórnina í fleiri mánað-
ir. Undir samráðingunum í Køb-
enhavn var tað beinanvegin
greitt, at danir ikki høvdu røkn
að við, at føroyingar vildu
krevja so stórar broytingar í
viðurskiftunum Føroyar—Dan-
markar ímillum. Knud Kristen-
sen, sum tá var statsministrari
og leiðari av samráðingunum,
hevði ta stöðu, at annaðhvørt
mátti ríkisfelagsskapurin verða
nerum tað hann var undir amts-
stöðuni, ella eisini mátti tað
blíva skilnaður. Tá nú heldur
ikki semja var føroyinganna
ímillum, var tað vanskuligt at
finna gongda leið.

Úrslitið var tað sokallaða »re-
geringsforslag», sum eingin vil-
di standa faddur at, og sum
ikki fekk meiraltala við fólka-
atkvøðuna.

Nú var so aftur lögningsval,
og broytti hetta val munandi
tingmanningina. Gamla Sjálv-
FRAMHALD A 4. SIÐU (I)